

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Balotari-Chiebao, F. (2021) Även skogsfåglar sårbara för vindkraft. *Finlands natur* 2 : 38.

Även skogsfåglar sårbara för vindkraft

Inte bara måsar och rovfåglar, utan också en del skogslevande småfåglar visade sig vara sårbara för vindkraftverk enligt en ny omfattande studie.

TEXT **FABIO BALOTARI-CHIEBAO** ÖVERSÄTTNING **PATRIK BYHOLM** FOTO **MAGNUS ÖSTMAN**

I **undersökningen**, som utfördes vid Yrkeshögskolan Novia och Helsingfors universitet bedömdes sårbarheten för vindkraft för 214 finländska fågelarter. Syftet med studien var att bedöma vilka häckfågelarter som förväntas löpa störst risk baserat på deras biologiska egenskaper, ekologiska krav och nationell bevarandestatus med tanke på den geografiska fördelningen av vindkraftsprojekt i Finland.

Det visade sig att tärnor, rovfåglar och måsar, men också vissa änder och skogslevande tättingar, är speciellt utsatta. Gällande tärnor, rovfåglar och måsar är resultaten i linje med den fokus för oro och debatt som redan tidigare förts i andra länder. Flera av de högst rankade arterna, såsom småtärnan och silltruten, finns främst längs kusterna, det vill säga geografiskt på samma platser där de flesta av de nuvarande och planerade vindkraftsparkerna i Finland ligger.

Vindenergi kan, liksom även andra energikällor, ha oönskade effekter på vilda djur, inklusive fåglar. Ett stort bekymmer är att kollision med vindkraftverk och annan infrastruktur kan ha negativa konsekvenser för bestånd av arter som redan har en ogynnsam bevarandestatus på grund av andra av människan orsakade faktorer.

År 2020 genererade totalt 821 vindkraftverk 9 procent av den el som

konsumeras i Finland. En väsentlig ökning förväntas inom en snar framtid. När utbyggnaden av vindkraften expanderar blir det viktigt att inse riskerna för olika fågelarter och att placera vindkraftsparker där påverkan på de mest utsatta arterna kan undvikas.

Många forskare har tidigare framhållit att valet av var man ska bygga vindkraftsparker är speciellt viktigt för skyddet av sårbara arter. Detta gäller särskilt arter vars egenskaper, såsom långsam förökningstakt och ofördelaktiga bevarandestatus, hämmar återhämtningen efter att populationerna påverkats negativt. Ny internationell forskning tyder på att även en liten ökning av dödligheten på grund av kollisioner med turbinernas vingar kan påverka lokala populationer av känsliga arter avsevärt.

Kunskap om artens sårbarhet är ett första steg för att minska potentiella konflikter mellan fågelskydd och vindenergi. Resultaten av denna forskning visar att det finns flera arter som bättre än hittills bör beaktas när vindkraften byggs ut under de kommande åren. I kusttrakter är det skäl att förutom rovfåglar i högre grad beakta också tärnor, måsar och änder. ■

Läs mer:

www.ornisfennica.org/pdf/latest/21Balotari-Chiebao.pdf

Topprankade fågelarter enligt prioriteringspoäng som beskriver hur sårbara de är för vindkraft i Finland (Balotari m.fl. 2021). Ett högt poängvärde innebär att arten enligt utförda beräkningar är speciellt sårbar för vindkraft. CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = nära hotad

Småtärna	14,0	EN
Kungsörn	13,0	VU
Silltrut	10,2	EN
Tornseglare	9,8	EN
Berguv	9,7	EN
Talltita	9,3	EN
Ormvråk	9,1	VU
Svarttärna	8,8	CR
Duvhök	8,3	NT
Bivråk	8,2	EN

Både talltitan och silltruten hör till de fågelarter som är mest sårbara för vindkraft. Talltitan och vissa andra skogsarter lider av att skogen avverkas för att ge rum för vindkraftverk, medan silltrutar löper risk att kollidera med kraftverksvingarna.

